

ת"פ 30891/03/13 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשמים, מחמד עודה, ראפת געאפרה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 30891-03-13 מדינת ישראל נ' מחמד עודה (עציר) ואח'

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמים

1. מחמד עודה (עציר)

2. ראפת געאפרה

שניהם ע"י ב"כ עו"ד מוסטפא יחייא

גזר-דין בעניינו של נאשם 1

1. נאשם 1 הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות שלהלן: סיוע לייצור נשק - לפי סעיף 11(ב2) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק), סיוע להיזק בחומר נפץ לפי סעיף 456 לחוק; ומתן אמצעים לביצוע פשע - לפי סעיף 498 לחוק.

הודאתו של נאשם 1 ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, אשר הצדדים הגיעו אליו בשלב מתקדם של שמיעת הראיות. על-פי הסדר הטיעון, הוגש נגד נאשם 1 כתב-אישום מתוקן, והנאשם הודה בעובדות שיוחסו לו בכתב-אישום זה. במסגרת ההסדר הוסכם, כי המדינה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש למאסר בפועל של 40 חודשים, ואילו הסנגור יהיה חופשי בטיעונו לעניין גזר-הדין. עוד הוסכם, כי בתיאור האירועים בפרשת גזר-הדין, לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב-האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליו.

יצוין, כי משפטו של נאשם 2 תלוי ועומד לפניי, ושמיעת ההוכחות בעניינו מצויה בעיצומה.

2. להלן עובדות האישום הראשון, העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה.

עובר ליום 22.2.13 נפגשו נאשם 1 ומ' בדר (להלן - בדר) בשכונת סילוואן בירושלים. בדר, אשר היה בעבר עד לאירוע שבו הרכיב נאשם 1 מטען חבלה, ביקש מנאשם 1 כי ילמד אותו כיצד מרכיבים מטען. נאשם 1 הסביר לבדר

כיצד עליו להתקין מטען חבלה, באמצעות הכנסת חומר המצוי בזיקוקים לתוך קופסה. בדר פעל בהתאם להנחיותיו של נאשם 1, וכשסיים להרכיב את מטען החבלה, הראה אותו לנאשם 1, וכן עדכן אותו כי בכוונתו לבצע פיגוע נגד יהודים. בתגובה אמר נאשם 1 לבדר: "אינשאללה יהיה בסדר".

ביום 22.2.13, יצר בדר קשר עם נאשם 2 וקשר עמו קשר לבצע פיגוע נגד יהודים המתגוררים בשכונת אבו-טור. הוא סיפר לנאשם 2 כי ברשותו מטען חבלה, וביקש ממנו להצטרף אליו לביצוע הפיגוע ולשמש כ"תצפיתן". לאחר קשירת הקשר האמורה, יצאו השניים לבצע פיגוע במתווה המתוכנן. הם התקרבו לעבר בתי היהודים בשכונת אבו-טור, ובעוד נאשם 2 נשאר כחמישה מטרים מאחור, כדי לתצפת על הזירה, הדליק בדר את מטען החבלה והניחו בסמוך לדלת בניין מגורים. השניים נמלטו מהמקום, וכעבור מספר שניות המטען התפוצץ. כתוצאה מהמעשים האמורים נגרם נזק לדלת הבית, לחלונות ולמשקופים.

במעשים האמורים סייע נאשם 1 לבדר לייצר נשק, וכן סייע בידו להניח חומר נפיץ בכוונה להרוס נכס או לגרום לו נזק; ומשכך, הורשע, כאמור, בעבירות סיוע לייצור נשק וסיוע להיזק בחומר נפיץ.

3. מכאן לעובדות האישום השני, העומדות ביסוד הודאתו של נאשם 1 והרשעתו.

בשבועיים שקדמו ליום 22.2.13, פגש נאשם 1 מספר פעמים את ח' שוויקי (להלן - שוויקי), על-רקע היכרות מוקדמת ביניהם. במהלך הפגישות נהג נאשם 1 לומר לשוויקי, כי הוא מצפה שתהיה "פעילות" בשכונה. שוויקי הבין, לדבריו, כי כוונתו של נאשם 1 היא שיש לבצע פיגועים נגד חיילים ונגד יהודים. באחת ההזדמנויות, אמר נאשם 1 לשוויקי ולצעירים נוספים, כי "צריך שהכפר ינוע" והצעירים הבינו את דבריו כקריאה לביצוע פיגוע.

מספר ימים עובר ליום 22.2.13, קשרו שוויקי ושניים נוספים - עדאלי ועבאסי - קשר במטרה לבצע פיגוע. השלושה תכננו, כי שוויקי ייצר מטען חבלה מחומר נפץ המצוי בזיקוקים, כדי להשליך את המטען לעבר רכב סיור של כוחות הביטחון, או של מאבטחים, בשכונת סילוואן. שוויקי פנה לנאשם 1, ואמר לו כי הוא זקוק לזיקוקים; והאחרון הבין שהראשון זקוק לזיקוקים לשם הכנת מטען חבלה. השניים סיכמו, כי נאשם 1 יספק לשוויקי זיקוקים לצורך הכנת מטען חבלה. ביום 20.2.13 רכש שוויקי צינור מתכת וזיקוקים, ממקור אחר שאינו נאשם 1, ובשעות הלילה הרכיב מטען

חבלה, באמצעות הכנסת חומר נפץ מהזיקוקים לתוך צינור שנסגר משני צדדיו. הוא הסתיר את המטען מאחורי ביתו.

ביום 22.2.13 התקשר נאשם 1 לשוויקי, ואמר לו כי יש עבורו "פיקדון". שוויקי לא סיפר לנאשם 1, כי השיג זיקוקים ממקור אחר וכבר הרכיב את מטען החבלה שתכנן. בשעות הצהריים ניגש שוויקי לחנות חומרי בניין שבבעלותו של נאשם 1, והלה נתן לשוויקי ללא תמורה, ארבע חפיסות של נפצים, אשר כל אחת הכילה 18 זיקוקים.

באותו מועד, בסמוך לשעה 21:30, הגיעו עדאלי ועבאסי לביתו של שוויקי, ברכבו של עדאלי, במטרה לבצע את הפיגוע. שוויקי נטל עמו את מטען החבלה, נכנס לרכב והשלושה נסעו מהמקום לצורך איתורו של רכב אבטחה שעורך סיור בשכונה, לשם השלכת מטען החבלה לעברו. בשלב מסוים ירד עבאסי מן הרכב וניגש לתצפת על הזירה מחלון ביתו. כאשר הגיעו שוויקי ועדאלי לרחוב עין אללוזה, ירד שוויקי מן הרכב כשמטען החבלה בידו, והשליכו לעבר רכב אבטחה שהתקרב לכיוונו. בשל תקלה המטען לא נדלק ופגע בשפת הרחוב. בהמשך, נטלו שוויקי ועדאלי את המטען מהמקום ונסעו לביתו של עבאסי, שם סיפרו לאחרון כי המטען לא התפוצץ בשל תקלה.

למחרת, שלח נאשם 1 לשוויקי מסרון בטלפון נייד, ובו נכתב "לא שמעתי שום דבר", כאשר כוונתו הייתה לברר מדוע לא בוצע פיגוע.

ביום 23.2.13 סיכמו שוויקי, עדאלי ועבאסי, פעם נוספת, לבצע פיגוע נגד כוחות הביטחון ונגד מאבטחים בשכונת סילוואן, באמצעות מטען החבלה האמור. הם נפגשו בשעה 21:00, ובהגיעם לרחוב עין אללוזה, ירד שוויקי מן הרכב ובידו המטען. הוא הדליק את המטען ויידה אותו לעבר רכב אבטחה שהתקרב לעברו. המטען פגע במדרכה, במרחק של כ-100 מטרים מהמקום שבו עבר הרכב, והתפוצץ. בהמשך, נמלט שוויקי מהזירה וחבר לעודה, אשר המתין לו ברכב. כדקה לאחר הפיצוץ, שלח נאשם 1 לשוויקי מסרון, שבו נאמר: "כל הכבוד". בתגובה שלח שוויקי לנאשם 1 מסרון שבו נרשם: "לשונך תשמור עלייך או תבגוד בך" שמשמעה - אל תדבר יותר מידי שמא נחשף. כתוצאה מפיצוץ מטען החבלה נפער חור במדרכה וכן נגרם נזק לרכב שחנה בסמוך, ובכלל זה נפגעו מכסי המנוע, צדי הרכב ושמשותיו.

במעשיו האמורים לעיל, סיפק נאשם 1 לשוויקי חומרים, בידעו שהדבר עלול לשמש במישרין או בעקיפין לביצוע פשע, והורשע, כאמור, בעבירת מתן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק.

4. נאשם 1 הנו יליד 1978, נשוי ואב לארבעה. בנו הרביעי נולד בתקופת מעצרו בתיק זה. לחובתו של הנאשם

הרשעות קודמות. בשנת 2007 הורשע נאשם 1 בעבירת איומים ונידון למאסר על-תנאי. בשנת 2009 הוא הורשע בעבירה של הסעת תושב זר ודינו נגזר למאסר של חודש ימים לריצוי בפועל. באותה שנה הורשע נאשם 1 בעבירות של גילוי הזדהות עם ארגון טרור, איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ונידון למאסר על-תנאי וקנס. הרשעתו האחרונה היא מחודש מארס 2012, בעבירות איומים, השתתפות בהתפרעות ושידול לתקיפת שוטר, שבעטיין נגזר דינו לתשעה חודשי מאסר בפועל.

5. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעונה לעונש את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, עת נטל נאשם 1 חלק בשני אירועים שהתרחשו במקביל, כאשר בראשון לימד אדם להכין מטען חבלה; ובשני - סיפק אמצעים להכנת מטען חבלה. לטענתה, מתחם הענישה בעבירות הנדונות באישום הראשון נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ובעבירות הנדונות באישום השני - בין שמונה חודשים לשנה וחצי.

6. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירות, אך הדגיש כי במסגרת הסדר-הטיעון תוקן כתב-האישום המקורי באופן משמעותי, כך שבסופו של יום לא הורשע נאשם 1 כמבצע עיקרי בעבירות בעניין הכנת מטעני החבלה, ואף לא כמי שנטל חלק בקשירת הקשר הפלילי ובתכנון המוקדם - אלא כמי שעשה פעולות של סיוע בלבד ושל מתן אמצעים לביצוע פשע. עוד הדגיש, כי בכל הנוגע לחומר הנפץ, מדובר בזיקוקים שקיימים בשוק, למרות האיסור על מכירתם. באשר לאישום הראשון, גרס הסנגור, כי משהומרה העבירה שיוחסה לנאשם 1 בכתב-האישום המקורי של גרימת חבלה בכוונה מחמירה, לעבירות של סיוע לייצור נשק וסיוע להיזק בחומר נפץ, לא אמור מתחם הענישה ההולם לעלות על שנת מאסר; ובכל הנוגע לאישום השני, גרס כי מתחם הענישה נע בין מאסר על-תנאי לבין שבעה חודשי מאסר, ולא מעבר לכך. בכל הנוגע לעונש המתאים, טען הסנגור, כי יש להתחשב בהודאתו של נאשם 1 ובעובדה שבעקבות מעצרו קרס העסק הכלכלי שניהל, ומשפחתו נקלעה לקשיים כלכליים. הוא סבר, כי העונש המתאים בעניינו של נאשם 1 אמור לחפוף את תקופת מעצרו בתיק זה המגיעה לכדי שנה.

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית-המשפט לקבוע בגזר-הדין את מתחם העונש ההולם, זאת לאור העיקרון המנחה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; ובהמשך - לגזור את העונש המתאים לנאשם במסגרת מתחם הענישה ההולם, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, זאת אגב אפשרות לסטות מהמתחם בנסיבות חריגות שצוינו בחוק. על-פי התיקון האמור לחוק, במקרה שבו הורשע נאשם בכמה עבירות, על בית-המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, על בית-המשפט לקבוע מתחם ענישה לאירוע כולו, ולגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע. ואולם, ככל שבית-המשפט מוצא, כי בעבירות

שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע, אגב התייחסות לשאלה האם העונשים ירוצו בחופף או במצטבר, או שמא להשית עונש כולל לאירועים כולם (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13)). מתחם הענישה נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, וביישומו מביא בית-המשפט במניין שיקוליו את הערך החברתי שנפגע בביצוע העבירה, את מדיניות הענישה הנהוגה ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתייחס למהות העבירות והסיכון הנשקף מהן לביטחון הציבור; וכן לערכים החברתיים המוגנים שביסוד העבירות - קדושת החיים ושלמות הגוף, וההגנה על שלום הציבור וביטחונו. כן יש להתחשב בקביעת המתחם בעונשי המאסר המרביים שנקבעו בצדן של העבירות. עונש המאסר המרבי שנקבע בצד העבירה של סיוע לייצור נשק - לפי סעיף 144(ב2) בשילוב עם סעיף 31 לחוק - עומד על שבע שנים וחצי; ועונש המאסר המקסימאלי שנקבע בצד העבירה של סיוע להיזק בחומר נפץ - לפי סעיף 456 בשילוב עם סעיף 31 לחוק - עומד אף הוא על שבע שנים וחצי. בכל הנוגע לאישום השני, העונש המרבי בגין עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע - לפי סעיף 498 לחוק - עומד על שלוש שנות מאסר.

לצורך קביעת המתחם יש להתחשב, כאמור, בנסיבות ביצוע העבירות. נסיבות ביצוע העבירות חמורות. באירועים הנדונים באישום הראשון, נענה נאשם 1 לפנייתו של אחר, בדר, לימד אותו כיצד להכין מטען חבלה כדי לסייע לו לממש את כוונתו לבצע פיגוע נגד יהודים, ואף נתן לו את ברכת הדרך לביצוע זממו. מספר ימים לאחר מכן, הכין בדר מטען חבלה והניחו בפתחו של אחד מבתי התושבים היהודים בשכונת אבו טור. באירועים הנדונים באישום השני, אשר התרחשו במקביל, עודד הנאשם אדם נוסף, שוויקי, לבצע פעילות נגד כוחות הביטחון, ונענה לבקשתו לספק לו זיקוקים לצורך הכנת מטען חבלה. נאשם 1 סיפק לשוויקי את הזיקוקים מחנותו לתכלית האמורה. בסופו של יום שוויקי ביצע פיגוע של השלכת מטען חבלה, באמצעות זיקוקים שהשיג ממקור אחר, וכאשר נודע הדבר לנאשם 1, הוא בירך אותו על כך. נסיבות ביצוע העבירות חמורות נוכח הסיכון שנשקף מהמעשים לפגיעה בחיי אדם וברכוש, ולמרבה המזל הסתיימו האירועים בנזקים לרכוש בלבד. נסיבות העבירות חמורות לנוכח העובדה שהן בוצעו מתוך מניע אידיאולוגי, וכבר נפסק, לא אחת, כי בעבירות המבוצעות על-רקע אידיאולוגי-לאומני, ניתן משקל מוגבר לשיקולי ההגנה על ביטחון הציבור ולשיקולי הרתעה, על-פני שיקולים אישיים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של העבריין.

בהתחשב בעיקרון ההלימה שבענישה, בפגיעה בערכים המוגנים שביסוד העבירות, ברמת הענישה הנהוגה בעבירות המושלמות, תוך השוואתה למקרה שלפנינו שבו הורשע נאשם 1 כמסייע - סבורני כי מתחם הענישה ההולם

בגין העבירות הנדונות באישום הראשון - סיוע לייצור נשק וסיוע להיזק בחומר נפיץ - הוא מאסר בפועל הנע בין שנה לשנתיים, כגרסת המאשימה; וכי המתחם ההולם בגין העבירה שבאישום השני - מתן אמצעים לביצוע פשע - נע בין חודשי מאסר ספורים לשנת מאסר.

9. ומכאן לגזירת העונש המתאים בתוך מתחמי הענישה ההולמים. בקביעת העונש המתאים, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בענייננו, יש להביא בחשבון במניין השיקולים, את עברו הפלילי של נאשם 1, שאמנם חלקו אינו קשור בעבירות הנדונות, ואת כישלון ההרתעה בהליכים המשפטיים שננקטו נגדו בעבר. לקולא, יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, אם כי זו ניתנה בשלב מתקדם של שמיעת הראיות; בנסיבותיו האישיות של הנאשם שצוינו על-ידי הסנגור, ובכללן - המצוקה הכלכלית של משפחתו, שבאה בעקבות קריסת עסקו, עם מעצרו; ובעובדה שהנאשם נתון מזה כשנה וחודש במעצר, שתנאיו מכבידים מתנאי מאסר. סבורני, כי העונש המתאים בעניינו של נאשם 1 מצוי בקרבת אמצע מתחמי הענישה ההולמים; ובנסיבות העניין ייקבע עונש מתאים אחד בגין העבירות שבשני האישומים.

10. על-יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול טיעוני הצדדים לחומרה וקולא, אני דן את נאשם 1 כדלהלן:

א. ל-21 חודשי מאסר בפועל, מיום מעצרו 1.3.13.

ב. לשישה חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירות לפי סעיף 144, 456 או 498 לחוק העונשין.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' בניסן התשע"ד, 10 באפריל 2014 בנכחות ב"כ המאשימה, הסנגור, הנאשם ומתורגמנית בית-המשפט לשפה הערבית.

יורם נועם, שופט